

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ**

**НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ**

МАРІУПОЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА

ФОНД РОЗВИТКУ МАРІУПОЛЯ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ТАВРІЙСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**

УКРАЇНСЬКИЙ КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР

РОЗВИТОК ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали Міжнародної
науково-практичної конференції**

присвяченої 25-річчю
Донецького державного університету управління

Маріуполь
2017

УДК 316/352

ББК 67.9(4Укр)

Р 36

Р-36 Розвиток державного управління в умовах реформування: проблеми та перспективи: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції. – Маріуполь : Донецький державний університет управління; Український культурологічний центр, 2017. – 330 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток державного управління в умовах реформування: проблеми та перспективи», яка внесена до плану проведення наукових конференцій та семінарів з проблем вищої освіти і науки в системі МОН України. Мета конференції – синтез наукових досліджень і практики державного управління.

Редакційна колегія:

Марова С. Ф. – д. держ.упр., професор, завідувач кафедри менеджменту природоохоронної діяльності Донецького державного університету управління

Токарева В. І. – д. держ.упр., професор, проректор з науково-педагогічної роботи Донецького державного університету управління

Балусва О. В. – д. е. н., доцент, проректор з наукової роботи Донецького державного університету управління, голова оргкомітету

Чечель А. О. – д. е. н., доцент, заступник голови, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Донецького державного університету управління

Горшик В.Г. – д.держ.упр., професор, директор Інституту управління, економіки та природокористування Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського

Шестак В.С. – д.ю.н., професор, завідувач кафедри загально-правових дисциплін Донецького державного університету управління

Тарасенко Д. Л., – к.держ.упр., доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування Донецького державного університету управління

Калініна І. В. – к.ю.н., завідувач кафедри спеціально-правових дисциплін Донецького державного університету управління

Никифоренко Н.О. – к.і.н., доцент, завідувач кафедри соціології управління Донецького державного університету управління

Відповідальна за випуск – *Чечель А.О.*,
завідувач кафедри публічного управління та адміністрування
Донецького державного університету управління

© Донецький державний університет управління (м. Маріуполь), 2017

праць Харківського університету Повітряних Сил. – 2015. – Вип. 3. – С. 137-141.

5. Кравченко М. В. Основні проблеми соціального захисту учасників АТО / М.В. Кравченко // Аспекти публічного управління. – 2015. – № 11-12. – С. 36-43.

УДК 342.5

Магомедова О.А.,

студентка 2 курсу спеціальності «Правознавство»

Донецького державного університету управління (м. Маріуполь)

Григор'єва В. В.,

к. ю. н., доцент, доцент кафедри спеціально-правових дисциплін

Донецького державного університету управління (м. Маріуполь)

ГАРАНТІЇ ЛЕГІТИМНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Для українського суспільства, особливо в умовах сучасності, легітимність є особливо важливою, оскільки демократія може здійснюватись лише за підтримки громадян. Елементи легітимності як визнання існуючого порядку управління обґрунтованим, справедливим, існують за значної широти кола учасників процесу легітимності. Справжня легітимність державної влади, яка покликана служити юридичним вираженням суспільства, представником його інтересів, існує тільки тоді, коли владу підтримує більшість населення країни. Позитивна оцінка державної влади, її прийнятність для населення, визнання за нею права управляти й згода громадян їй підпорядковуватись означає її легітимність. Сучасна історія української держави яскраво показує, що відносин довіри народу до влади не склалися, що тягне за собою як наслідок відсутність узгодження суспільних інтересів у ході управління державою, затримку розвитку громадянського суспільства. Тому питання легітимності державної влади в Україні є актуальним.

Проблематика легітимності та легітимізації державної влади представлена у роботах вчених різних часів та галузей науки, як то філософія, соціологія, політологія та право, але й сьогодні залишається однією з ключових тем наукового дискурсу демократизації

подальшого розвитку людства. Як зазначає Марк Платтнер, сучасні демократичні режими мають безпрецедентний рівень легітимності не тільки серед їх власних громадян, але й у світі в цілому [6, с. 82], оскільки «єдиною підставою для легітимного уряду є суспільний договір більшості людей щодо об'єднання у політичну спільноту» і основні принципи демократичного режиму, що виникає на цій підставі, давно закріплені у Всесвітній декларації прав людини, багатьох міжнародних документах, процедурах і практиці діяльності різноманітних міжнародних організацій включно з ООН [7, с. 58-59].

Метою дослідження є аналіз шляхів повернення довіри до влади, що є важливим елементом легітимності державної влади в сучасній Україні.

Легітимність означає згоду народу з владою, коли він добровільно визнає її право приймати рішення, які повинні виконуватися [2, с. 89]. Тобто, це – позитивне ставлення громадян, великих суспільних груп (у тому числі й іноземних) до діючих в кожній конкретній державі інститутів політичної влади, визнання правомірності їх існування.

Характер взаємостосунків між представниками влади й громадянами може бути різним. Влада припускає не тільки власне владні взаємостосунки, керівництво й підкорення між представниками влади та громадянами. Це також довіра до владних структур, надія на захист, допомогу, підтримку в складних життєвих ситуаціях громадян по відношенню до влади й здатність влади (або її нездатність) відповідати цим очікуванням. Кредит довіри до влади залежить від характеру реальних взаємодій, які складаються між владою і громадянами/

Довіра, на думку П. Штомпки, може виникнути лише на основі спільних цінностей, зіставленого сприйняття соціального світу, своїх власних та інших соціальних практик, усвідомлення можливості їхнього узгодження [3, с. 23]. Феномен довіри формується як результат реалізації когнітивних моделей соціальної реальності, які мають збігатися з основними компонентами, такими як погляд на національні інтереси, потреби локальних груп, цілі, що з цього випливають, пріоритети завдань, спільність інтересів, орієнтири та критерії ефективності взаємодії з точки зору взаємних витрат та вигод. Довіра (соціальний капітал за П.Бурд'є) визначається відносинами, які підтримуються існуючими у конкретному суспільстві ринками та культурою на основі "реципрокності" ("reciprocity"), тобто стану очікування взаємного обміну ресурсами. Вона є ре-

зультатом мобілізації соціального капіталу як сукупності актуальних чи потенційних ресурсів, що пов'язані з наявністю міцних розгалужених зв'язків, які тією чи іншою мірою є інституціоналізованими відносинами взаємного знайомства і визнання [4, с. 48].

Дивлячись на сучасні зміни нашого законодавства можна побачити, що влада вже починає робити кроки на зустріч до своїх громадян зробивши важливий внесок у розвиток легітимності - відтворила реформу системи судоустрою. Тим самим вона повертає довіру своїх громадян. Як висловився Глава Венеціанської комісії Джанні Букіккіо: «Ухвалення Верховною Радою змін до законів про судоустрій та системі правосуддя, стане важливим знаком того, що Україна рухається вперед».

Останні зміни у законодавстві свідчать про те, що влада поступово здійснює план повернення довіри до влади. Головними показниками діяльності у цьому напрямку є прийняття низькі законів, а саме: «Про очищення влади» іншими словами «закон про люстрацію», закон «Про запобігання корупції» завдяки якому усі особи на державних посадах зобов'язані заповнювати електронні декларації, продемонструвавши свій дохід та майно. Відтепер кожен бажачий може відкрито ознайомитись з володінням любого міністра чи депутата; Закон «Про відновлення довіри до судової влади» метою якого є правові та організаційні засади проведення спеціальної перевірки суддів, як тимчасового посиленого заходу з використанням існуючих процедур розгляду питань про притягнення суддів до юридичної відповідальності; Закон «Про статус судів та судоустрій» який передбачає судоустрою, спрямованого на ефективний захист прав у розумні строки. А особливою новелою документу є створення нових вищих спеціалізованих судів: Вищого суду з питань інтелектуальної власності та Вищого антикорупційного суду.

Зробивши аналіз, можна зазначити, що в Україні влада ще на шляху формування капіталу легітимності. Для цього потрібен час і реальні показники, але спостерігаючи за реформами та їх реалізацією ми вже спокійніше відчуваємо себе у своїй країні, що додає нам впевненості у змінах на краще и надалі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Тадевосян Э. В. Словарь-справочник по социологии и политологии / Э. В. Тадевосян. – М. : Знание, 1996. – 272 с.

2. Юрій М.Ф. Політологія: Підручник/М.Ф. Юрій – К.: Дакор, КНТ. – 2006. – 416 с.
3. Sztompka P. Trust: a sociological theory. / P. Sztompka–Cambridge : Cambridge university press, 1999. – 214 p.
4. Bourdieu P. The Forms of Capital / P. Bourdieu // Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education / Ed. by J.G.Richardson. – N.Y. : Greenwood, 1985. – 248 p.
5. Про очищення влади // Верховна Рада України; Закон від 16.09.2014 № 1682-VII.
6. Про запобігання корупції // Верховна Рада України; Закон від 14.10.2014 № 1700-VII.
7. Про статус судів та судоустрій// Верховна Рада України; Закон від 02.06.2016 № 1402-VIII.

УДК 34.09

Максимова А. В.,
*студентка 1 курсу магістратури, групи ІВ – 16м
Донецького державного університету управління (м. Маріуполь)*

Калініна І. В.,
*к. ю. н., завідувач кафедри спеціально-правових дисциплін
Донецького державного університету управління (м. Маріуполь)*

РОЗВИТОК БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ

Безоплатна правова допомога (далі – БПД) – правова допомога, що гарантується державою та повністю або частково надається за рахунок коштів Державного бюджету України, місцевих бюджетів та інших джерел. Право на безоплатну правову допомогу гарантована Конституцією України можливість громадянина України, іноземця, особи без громадянства, у тому числі біженця чи особи, яка потребує додаткового захисту, отримати в повному обсязі безоплатну первинну правову допомогу, а також можливість певної категорії осіб отримати безоплатну вторинну правову допомогу у випадках, передбачених цим Законом. Суб'єктами надання безоплатної первинної правової допомоги в Україні є: органи вико-